

dobro elaborirana, može poslužiti kao osnova za novo intelektualnohistorijsko propitivanje, koje će imati više obzira prema političkom kontekstu, perspektivama nenjemačkih (naročito slavenskih) naroda Monarhije te kroz prozopografski pristup otvoriti nužna biografska pitanja pojedinih autora koji su pisali o Austro-Ugarskoj. Stoga je moguće zaključiti da Kožuchowski ne piše o kakvom „posmrtnom“ životu Dunavske Monarhije onoliko koliko ga zanimaju međuratne varijacije habsburškog mita (C. Magris), njegova preklapanja i razilaženja s pojmom Austrije i identitetom Austrijanaca, austrijskim „poslanjem“, s nostalgичnim ili kritičnim stavom prema prošlosti, koji iznose povjesničari, političari, književnici i dr., koji su Monarhiju doživjeli i preživjeli. Knjiga *The Afterlife of Austria-Hungary* stoga je možda najbliža sveobuhvatnoj analizi intelektualnih koncepcija Habsburške Monarhije nakon njezina pada, odnosno Austrije nakon 1918., nastojeći obuhvatiti što širi spektar različitih vizija te države.

Filip Šimetin Šegvić

Izvrstan priručnik o suvremenoj nastavi povijesti i vodič za nastavnike u bespućima ishoda učenja i Bloomove taksonomije

*Snježana Koren, Čemu nas uči povijest?, Zagreb: Profil Akademija,
2014., 192 str.*

Metodičarka povijesti na zagrebačkom Filozofskom fakultetu dr. sc. Snježana Koren napisala je knjigu, možemo reći priručnik, nazvan *Čemu nas uči povijest?* Koji je uistinu odgovor na ovo zagonetno, kontroverzno, ali i retoričko pitanje? Autorica u svojem priručniku nudi pomoć studentima, učiteljima, nastavnicima i profesorima povijesti, kako bi na što bolji i jasniji te svrhovitiji način prenijeli znanja, vještine i kompetencije vezane za nastavni predmet povijesti. Knjiga je podijeljena na šest poglavlja te na vrlo značajan prilog o migracijama, a na kraju se nalaze zaključak, bibliografija i pojmovnik.

Prvo je poglavlje naslovljeno „Nastava povijesti i razumijevanje procesa učenja/poučavanja“. Snježana Koren objašnjava suvremene trendove u obrazovanju i novija kretanja u nastavi povijesti. Vrijednost je tog poglavlja u nizu definicija pojmova (odgoj, učenje, obrazovanje, nastava itd.) te u vrlo živopisnim primjerima procesa učenja, referirajući se na relevantne autore poput Lava Vigotskog, Jeana Piageta, Alberta Banduru i druge psihologe i pedagoge, koji su oblikovali različite teorije učenja (bihevioristički, socio-kognitivistički, kognitivistički pristupi). Autorica uvodi navedene koncepte u nastavu povijesti i zaključuje kako je potrebno analitičko, problemsko i kritičko promišljanje prošlosti.

„Nastava povijesti i kurikulum“ naziv je drugog poglavlja, u kojemu povjesničarka daje pregled nastavnih planova i programa u posljednjih dvadesetak godina u Hrvatskoj. Vidljive su postupne promjene u programima jer se programi iz ranih devedesetih baziraju isključivo na sadržajima, a trenutačni su programi u fazi reforme i prijelaza usmjerenosti

na učenike. Koren dobro uočava neusklađenost vanjskog vrednovanja, baziranog na faktografiji, i ciljeva nastavnog programa.

U trećem poglavlju „Osmišljavanje nastave povijesti: ishodi učenja, nastavne aktivnosti, provjera učeničkih postignuća“ Snježana Koren opisuje i objašnjava ishode i ciljeve učenja. Dobro je poznato da je nastava proces usmjeren prema ostvarivanju određenih rezultata, pa je nužno točno i precizno pokazati i opisati postignuća koja se očekuju od učenika. Razmišljanje o ishodima učenja implicira i znanja i vještine i postignuća. Važan je dio knjige u kojemu autorica dijeli savjete kako oblikovati ishode učenja (spominjući SMART metodu) te daje primjere iz prakse na nastavnim jedinicama o Francuskoj revoluciji.

Naredno je poglavlje „Nastava povijesti i revidirana Bloomova taksonomija“. Povjesničarka objašnjava temelje te taksonomije i značenje za nastavu povijesti; tako se činjenično, konceptualno, proceduralno i metakognitivno znanje prikazuje na primjerima iz povijesti. Osim kognitivnog dijela, autorica daje primjere iz nastave povijesti za afektivno i psihomotoričko.

Sljedeće poglavlje „Najčešće pogreške u oblikovanju ishoda i kako ih ispraviti“ najvažnije je u cijeloj knjizi. Daju se primjeri iz prakse tijekom višegodišnjih iskustava sa studentima i pripravnicima. Značajno je to se što navode primjeri u originalnom obliku, zatim objašnjenje te autoričin primjer njihova ispravka.

Posljednje je poglavlje „Nastava povijesti i kritičko mišljenje“. Koren objašnjava kritičko mišljenje, dajući različite definicije i objašnjavajući važnost. Bitan su dio tog poglavlja savjeti i strategije za razvoj kritičkog mišljenja.

Dodatak – prilog nazvan je „Iseljavanje – učenje kroz istraživanje“. Veoma je kvalitetno pripremljen i omogućuje dobar način obrade iz različitih kutova, koristeći se različitim vrstama povijesnih vrela (slikovnim i pisanim). Jasno je strukturiran i učeniku omogućuje razvoj kritičkog mišljenja te moderan sustavan pristup povijesnim vrelima i njihovoj analizi.

Knjiga završava autoričinim zaključkom i pojmovnikom, u kojemu se daje sažet pregled ključnih pojmova. Uvidom u bibliografiju primjetno je da se kolegica Koren koristila najvažnijom domaćom i svjetskom literaturom o problematici ishoda učenja i metodike nastave povijesti.

Ova je knjiga osvježanje na tržištu i korisna je iz više kutova. S jedne strane, pokazuje važnost metodike nastave povijesti i mogućnosti koju ona pruža u stručnom i znanstvenom smislu (dovoljno je poznato razdvajanje nastavnog rada u osnovnim i srednjim školama od znanstvenog), pa ostaje nada da će se i drugi metodičari i praktičari odvažiti na pisanje stručnih i znanstvenih radova o metodici nastave na tom tragu. S druge strane, među rijetkim primjercima knjigâ metodičkog sadržaja, ova se knjiga izdvaja kvalitetom i ispunjava nepresušnu potrebu učitelja i nastavnika za pomoći u oblikovanju nastavnog sata i prilagođavanju nastavnog plana i programa te kurikulumu školskoj svakodnevnici i realnosti. Iz perspektive nastavnika, mogu reći kako će knjiga pomoći shvaćanju pojedinih novih pojmova i omogućiti njihovu jednostavnu predodžbu i primjenu. Snježana Koren napisala je hvale vrijedan i koristan priručnik, koji će naći svoje mjesto među obveznom i preporučenom literaturom za učitelje, nastavnike i profesore povijesti.

Goran Đurđević

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI

47

vol. 2

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase sans-serif font.

ZAGREB 2015.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 47, vol. 2

Izdavač / Publisher
Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača / For Publisher
Vlatko Previšić

Glavni urednik / Editor-in-Chief
Hrvoje Gračanin

Izvršna urednica / Executive Editor
Inga Vilogorac Brčić

Uredništvo / Editorial Board
Bruna Kuntić-Makvić (stara povijest/ancient history), Zrinka Nikolić Jakus (srednji vijek/
medieval history), Hrvoje Petrić (rani novi vijek/early modern history), Željko Holjevac
(moderna povijest/modern history), Tvrtko Jakovina (suvremena povijest/contemporary history),
Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest/microhistory and local history),
Zrinka Blažević (teorija i metodologija povijesti/theory and methodology of history)

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Council
Denis Alimov (Sankt Peterburg), Živko Andrijašević (Nikšić), Csaba Békés (Budapest), Rajko
Bratož (Ljubljana), Snježana Buzov (Columbus, Ohio), Svetlozar Eldarov (Sofija), Toni Filiposki
(Skopje), Aleksandar Fotić (Beograd), Vladan Gavrilović (Novi Sad), Alojz Ivanišević (Wien),
Egidio Ivetić (Padova), Husnija Kamberović (Sarajevo), Karl Kaser (Graz),
Irina Ognyanova (Sofija), Géza Pálffy (Budapest), Ioan-Aurel Pop (Cluj),
Nade Proeva (Skopje), Alexios Savvides (Kalamata), Vlada Stanković (Beograd),
Ludwig Steindorff (Kiel), Peter Štih (Ljubljana)

*Izvršna urednica za tuzemnu i inozemnu razmjenu /
Executive Editor for Publications Exchange*
Kristina Milković

Tajnik uredništva / Editorial Board Assistant
Dejan Zadro

Adresa uredništva/Editorial Board address
Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje / The Journal is published once a year

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na / The Journal in digital form is accessible at
Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“
<http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>

Financijska potpora za tisak časopisa / The Journal is published with the support by
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Časopis je indeksiran u sljedećim bazama / The Journal is indexed in the following databases:
Directory of Open Access Journals, EBSCO, SCOPUS, ERIH PLUS

Naslovna stranica

Iva Mandić

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Marko Maraković

Lektura

Samanta Paronić

Tisak

Web2tisak, Zagreb

Naklada

250 primjeraka

*Časopis je u digitalnom obliku dostupan na Portalu znanstvenih časopisa
Republike Hrvatske „Hrčak“ <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

*The Journal is accessible in digital form at the Hrcak - Portal of scientific
journals of Croatia <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

RADOVI 47
vol. 2

ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU